

Preventivt vedlikehold

Eirik Strand
Daglig leder
Arstec

A photograph of a road with a large crack running down the center. The road is paved with asphalt and has white dashed lines on the left side. A metal guardrail runs along the right side of the road. The background shows some trees and a building. The text is overlaid on the bottom half of the image.

« Vedlikeholdskostnadene øker når det oppstår skader som ikke ville ha oppstått dersom vedlikehold hadde vært utført »

1. Sprekker
2. Slaghull
3. Forsegling

Hvem eller hva er helt på jorden?

Vedlikeholdssjefen i Oppland er veldig klar på det største problemet med veier som ikke var bygd for dagens trafikk:

- Vann er veiens verste fiende. Først må grøfter og stikkrenner ordnes. Og hvis det er grunn under med mye finmasket stoff, må den byttes ut med grus og pukk.

- Å legge asfalt rett på dårlig grunn, er som å beise et hus med råttent kledning, sammenlikner seksjonssjef Asbjørn Stensrud i Statens vegvesen Oppland.

Drenering i eksisterende vei

Perforerte rør vs Hydraway Drain

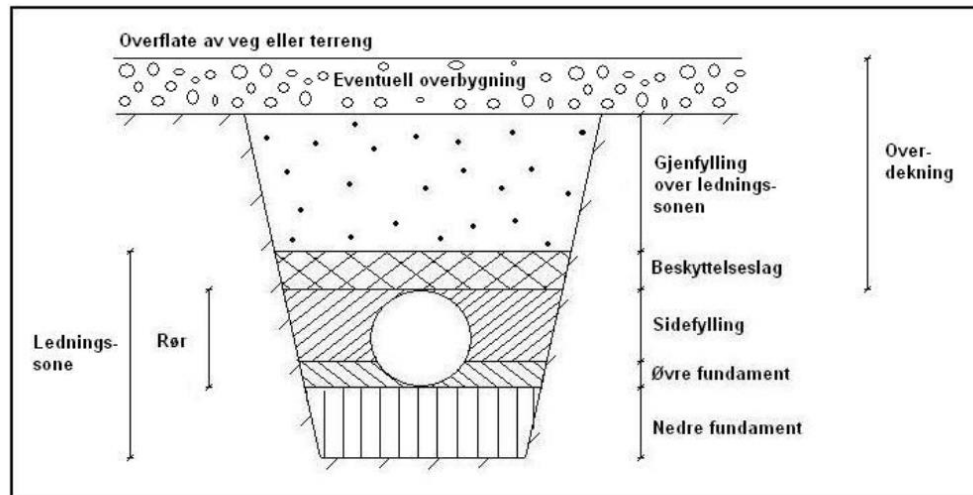

Drenering i eksisterende vei

Perforerte rør vs Hydraway Drain – beskrevet i N200

423.2 Fundament

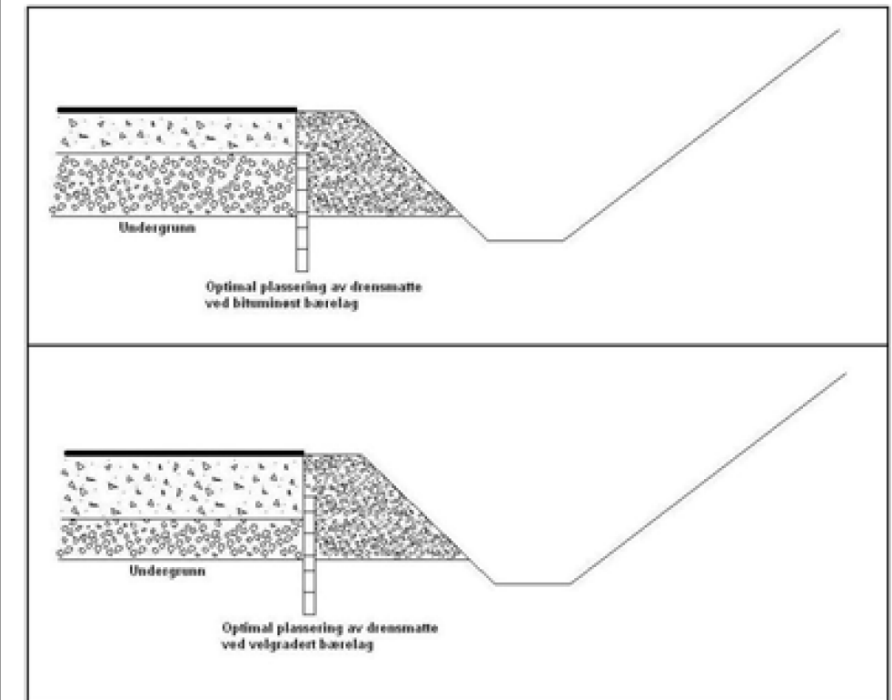
Soneinndeling av grøftetverrsnittet er vist i figur 423.2.

Figur 423.2 Soneinndeling av grøftetverrsnittet

433.5 Kantdrenering med drensmatte

Kantdrenering med drensmatte er mest aktuelt ved utbedring av eksisterende veg. Det utføres ved at det freses en smal grøft (10-20 cm) hvor drensmatte legges ned og det fylles tilbake med stedlige ev. tilførte materialer. Massenes beskaffenhet (herunder overbygningens tykkelse og materialkvalitet) og metodens egnethet for en slik drens måte skal være vurdert på forhånd. Se kap. 406.5. Eksempel på plassering, se figur 433.3.

Figur 433.3 Anbefalt plassering av drensmatte ved kantdrenering

Sprekker

Oppsmuldring mellom asfaltdrag

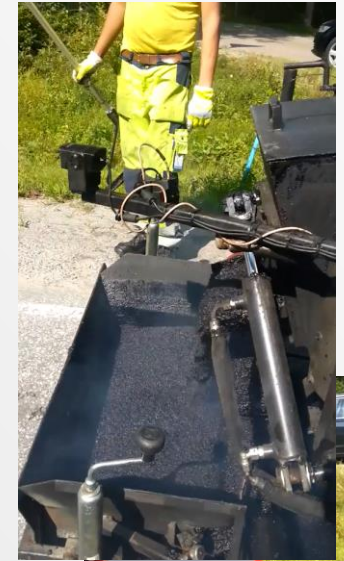
Problemstilling

- Skjøten mellom to asfaltdrag åpner seg og vann trenger ned i veibanen og forårsaker frostsprengning
- Separasjon mellom de ulike dragene forårsaker at stor kald stein havner i skjøten og medfører åpne overflater som lett går i stykker
- Problemet oppstår både i langsgående og tverrgående skjøter
- Midskjøten i rundkjøringer er særskilt utsatt samt skjøter i fresetrau
- Etter utført arbeid har man ikke forseglet skjøten skikkelig med emulsjon

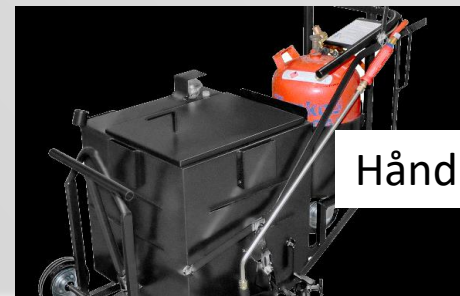

Løsning

- Spesiell polymermodifisert elastisk masse
- Legges med dumper (800 l) på større overflater og handholdt bitumenkoker (50 l) på mindre overflater
- Fugen varmes før utlegging

Dumper

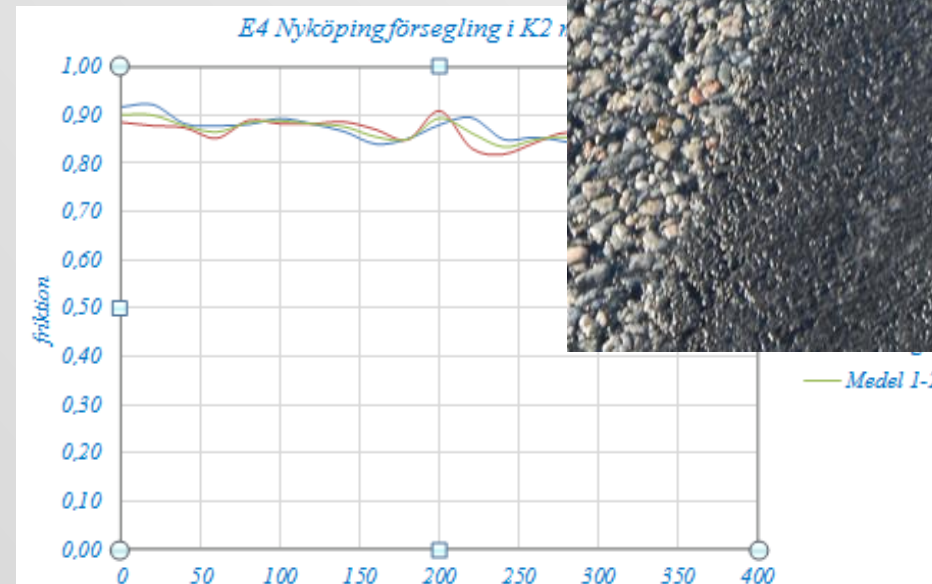

Håndholdt

Resultat

- Bra friksjon
- Sterk og slitesterk fuge
- Bra vedheft i eksisterende asfaltlag
- Kan overmales av veimerking
- Kan overlegges med nytt lag asfalt

A photograph of a road with a large crack running down the center. The road is paved and has a metal guardrail on the right side. In the background, there are houses and trees. The lighting suggests it might be late afternoon or early morning.

Hvor lenge skal
vi vente før vi
gjør noe?

Kald reparasjon - fugeemulsjon

- Emulsjon for forsegling av fuger og krakellerte overflater
- Mikrosprekker og inntil 3-4 mm
- Polymermodifisert emulsjon
- Kan benyttes kald

Fugemasse - kald

REfug er en kald, elastisk, bitumenbasert fugemasse for sprekker mellom 2-10 mm

- 2-komponent, herder på ca 15 minutter
- Bevegelig og fleksibel fuge
- Fra 2 mm til 10 mm sprekker
- Tåler tung belastning
- Kan trafikkeres med en gang
- Leveres i 425 ml patroner eller i 5 kg spann

Fugemasse - varm

Fresing av sprek/fuge

Alternativ varming og rensing av gammel fuge

Oppvarming og utlegging ny fuge, fra 5 mm sprekker

Slaghull

10 x 10 x 4 cm = 1 kg

10 x 10 x 4 cm = 1 kg
20 x 20 x 4 cm = 4 kg

10 x 10 x 4 cm = 1 kg

20 x 20 x 4 cm = 4 kg

30 x 30 x 4 cm = 9 kg

10 x 10 x 4 cm = 1 kg

20 x 20 x 4 cm = 4 kg

30 x 30 x 4 cm = 9 kg

40 x 40 x 4 cm = 16 kg

Trolig reparert med varm asfalt for 1-2 år siden

Nå må dette slagghullet repareres

I løpet av noen år vil det være nye slaghull i hele dette området

Forskjellige lappemasser

AgB og AB

- Verksprodusert varm asfalt rimeligst
  - Ved store mengder!!
  - Krever mye utstyr
- AgB eller AB?
  - Hva ligger på veien fra tidligere?

Verksproduisert kaldasfalt:

- Mykbitumen
- Håndterbar selv om vinteren
- Blir «aldri» hard
- Forsvinner etter dager/ uker i trafikkerte veier
- **Kun** til midlertidige reparasjoner
- **Aldri** til justering rundt kumrammer
- **Må** fjernes før reasfaltering

Kaldasfalt i sekk eller spann:

- Bitumen tilsatt fluxolje
- Herder når fluxoljen fordamper
- Alt fra uker til måneder
- Varierende kvaliteter på markedet

- De beste kan benyttes på lavtrafikkerte veier

- OBS: Sparkesykler med hardgummi hjul !!!

Wetrep - kald «AB»

- AB8 kornkurve
- 7,3% bindemiddel
- Kulemølleverdi 5,9 (8mm fraksjon)
- Herder med vann
- Gjennomherdet innen 24 timer

- Kan brukes på høytrafikkerte veier.

**THE BITTERNESS OF
POOR QUALITY
REMAINS LONG
AFTER THE
SWEETNESS OF LOW
PRICES ARE
FORGOTTEN.**

- Benjamin Franklin

Hvordan gjøre en permanent reparasjon

Finn sprekker og skader rundt slaghullet,
fyll deretter hullet med kvalitetsmasse

Deretter påfør emulsjon / sprekke forsegling over alle sprekker. Strø av med 2-4mm singel på toppen.

Reparasjonen etter 2 år

Reparert område etter 3 år

Bindemiddelsforsegling

Problemstilling

- Gamle veier og gater aldres gjennom årene
- Bindemiddelet oksiderer og blir hardt og sprøtt
- Risiko for steinslipp og slag hull
- Vedlikeholdskostnadene skyter fart om skader oppstår
- Kan bli nødvendig å reasfaltere
- Asfaltoverflatene kan reddes og livslengden kan forlenges ytterligere 5-10 år til lav kostnad

Bindemiddelforsegling

- Første vedlikeholdshandling
- Deretter i intervall, hvert 7-10 år på gater
- Alle asfaltdekker kan med fordel forsegles
- Kostnadseffektiv
- Hurtig utførelse
- Overflaten trafikkerbar kort tid etter utførelse

Forsegling (fogseal)

Bitumenemulsjon+ evt avstrøing med sand

Aktivere/myke opp gammelt bindemiddel i toppen
Tette igjen mikrosprekker
Binde steinmaterialene bedre i dekkeoverflaten
Bedre friksjon
Ekstra bindemiddelhinne på overflaten

Oppfordring – for økonomi og miljø

Forsegl alt, alltid

Ikke vent – det blir bare dyrere

La ny kunnskap bli til anvendt praksis

Takk for oppmerksomheten